Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 529720

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 juli 2010
Kadaster deel/nr	82927/148

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Arnhem	Arnhem	Gelderland

Locatienaam	*Locatieomschrijving*
Arnhem	Deelen/Vrijland-Noord

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Arnhem	A			1294

*Omschrijving***

Inleiding

Gebouw 3 ligt vrijstaand aan de westzijde van de oostelijke noord-zuid lopende laan op Vrijland-Noord, ongeveer ten oosten van gebouw 18. De daknok is oost-west gericht en staat haaks op de weg. Gebouw 3 is een in 1941 als 'Sonderbau' tot stand gekomen administratiegebouw en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een rechthoekig-geometrische structuur geplaatste gebouwen, en hierin op microniveau van enige in directe aansluiting op die ruimtelijke structuur in lineair verband geplaatste panden.

Omschrijving

Eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd bakstenen MILITAIR ADMINISTRATIEGEBOUW op rechthoekige plattegrond en gedekt door een aan weerszijden afgewolfd, met grauwe gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd zadeldak, met in beide langsvlakken een vensterstrook van een langgerekte dakkapel. In oostelijke kopgevel / hoofdgevel links een toegangsopening met twee treden en onder rollaag, waarin een houten deur onder een in vieren verdeeld bovenlicht, en rechts hiervan twee vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd lijstmotief. Op

zolderverdiepingniveau drie venstertjes met in achten verdeelde raampjes. In de westelijke kopgevel rechts een vensteropening onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd lijstmotief, en links een dichtgemetselde toegangsopening. Centraal een relatief moderne toegangsopening met bovenlicht en een dito ijzeren trap naar zolderverdiepingniveau, alwaar eveneens een relatief moderne toegangsopening. Rechts en links hiervan vensteropeningen, waarvan de linker semi-permanent dichtgezet en de rechter voorzien van een achtruits raampje. De beide langsgevels elk met een elftal vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd lijstmotief. Mastgoten; wit geschilderde windveren. Het interieur is gemoderniseerd. Op zolderverdiepingniveau is de ruimtelijke indeling aangepast en zijn de spanten bekleed.

Waardering

MILITAIR ADMINISTRATIEGEBOUW, van algemeen belang als herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette en sterk bij de vooraf bestaande ruimtelijke inrichting aansluitende geometrische nederzettingsstructuur en de hierbinnen tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Verdedigingswerken en militaire gebouwen	Bijgebouwen	